

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیانی
(۱۵۰) خارج ایچون سنه لکی
۳۲۵ غروشدر .

نسخه سی ۵ غروشدر .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشدر
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدلمین
یازیلر اعاده اولنماز .

والله یهدی من یشاءالی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عاكف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

الرشید

سیر ۱۳۳۰

آدره من تبدیلنده آریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولمسی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونمسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک / آدرس لری نیک
فرانسزجه یازلمسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نهیه
دائر اولدیغی بیلدیرلمسی
رجا اولنور

ومطالعه دعوت ایدلکله یعنی وظیفه علمیه مک ایفایه بی عبور ایتمکزه ، ابراز بیوردیغکنز توجهاک ابدال ایدلش اولدیغنی ده قید ایدرک تشکر ایتمه مساعده کزی رجا ایدرم . بو مقاله ایله رؤیت هلاله متعلق مطالعاتی نشر ایدیورم . یالکز بویه بر مسئله علمیه ده لازم و ممکن اولان استقصاری محتوی مطالعاته جرائد یومیه بالطبع متحمل اولدیغندن موضوعک اک متباز نقطه لرینی اشارله اکتفا ایتمک ایستیورم . بو نقاطک بالخاصه جهت شرعییه عائد اولانلری حقیقه متخصص ذوات علییه نک بیان فکر ایلملری رجا ایدلکله ده بورایه علاوه ایدیورم .

رمضان وعید فطرك آیینده منصوص اولان حکم ، هلالک رؤیتی اولدیغنی جهتله هیئتشناسان متقدمه من هلالک امکان رؤیتی مسئله سیه یلک چوق مشغول اولمشلر و بویابده کی تجریر لری نک نتایجی بعض مقادیر هیئیه ربط ایلمشدر . بومسئله ایکنجی عصر هجریدن سکزنجی عصره قدر اشکال متعاقبه متکامله دن کچیرنلرک باشایجه لری فراری این طارک ، ابن حبش الحاس ، ابن یونس ، محمد موسی بن الحوارزمی ، ابوالعباس التبریزی ، ابن شاطر کی هیئتشناسان اسلامیه ایله بالخاصه سمرقند مدرسه هیئیه سیدر . سمرقند مدرسه سنک ارکان اربعه عالییه سی اولان غیاث لدین جمشید ، الغیک ، قاضی زاده رومی ، علی قوشچی دن صکره بوتون اقطار اسلامیه ده بو مسئله ایله مشغول اوله جق نه رمؤسسه تأسیس ایدلش ، نه ده بر هیئتشناس ظهور ایلمشدر . بونلرک اورته یه قویقلری حکم علمی بی اکلایه بیلمک وتطبیق ایدیه بیلمک قدرتی کویترین ذوات بیله یلک نادر ظهور ایتمشدر . کچه سمرقند مدرسه سنک ایکی عصر صکره اصول اعشاری مخترعی (تقی الدین) کی بر عالم هیئتی من ظهور ایتمش ، وطویخانه اوستدر کی تپلرک برنده بر مؤسسه رصد تأسیس ایلمش ایسه ده سحاب تیره ایله چوریلش بر کجه نک نه ای سیاهند شعشعه نثار اولان برق کی پارلامسی ایله سونعی بر اولمش و درت سنک زمان مساعیسنده بر چوق شیلر یاغنه موفق اولان بوداهی احتمالک رؤیت هلال ایله اوغراشمغه وقت بیله بوله مامشدر . کاشکی تقی الدین ی در خاطر ایتمش اولسه ایدم . بونام نه وقت یادمدن کچرسه درین بر حس انفعال ایله ماضیمه بر غیظ اوله رق صوات ایتمک ایسترم .

هر نه ایسه ، بزم شهیدلک قبول وتطبیق ایدلکیمز اصول بونلرکی فریق رصدخانه لرینک تجارب عمومی سنه استناداً اجرا ایدلکیمز اوفق بر تعدیل ایله سمرقند مدرسه هیئیه سنک قبول ایدلکلی اصولدن بشقه برشی دکلدر . بو اصولک ده باسیط ودها اساسی برشکله تبدیلی لزومه قائل ایسه کده بر چوق تجارب مقیاس الضیائی Photométrique اجرایی ایجاب ایدیورکله رصدخانه الیوم بونکی تجاربده بولوناجق وسائطه مالک دکلدر .

داخل اولور . علیه الصلوة والسلام اقدیمز تهمتدن طولایی حبس ایتمش و جزا ویرمشدی . چونکه متهمک اوزرنده اماره لر کورمشدی . بر متهمک اورته لکی قاریشدر مقله ، اولره کیرمکله ، مکرر سمرقندده بولونمقله اشتها رینی بیلدیکی حالده سیلانی تخلیه ایدن ، یاخود کندیسنه عین تکلیف ایدن و « ایکی شاهد عدل اولمادججه ، یاخود اختیار یله اقرار جرم ایتمکجه کندیسنی طوته مام . « دین آدامک بوسوزی سیاست شرعییه مخالفدر ...

« عمر بن الخطابک میخانه بی باقسی و ایچنه قاپانرق خلته کورومدیکی ایچون سعد بن وقاصک قصرینه آتش ویرمسی بر سیاست شرعییه ایدی . «

رؤیت هلال مسئله سی

رمضان ابتداسنده تحدث ایدن و بونکونه قدر دوام ایلمن رؤیت هلال مسئله سی افکار عمومی بی خیلی دن خیلی به اشغال ایلدی . استانبول و اناتولی مطبوعاتنده بعض ذوات طرفندن مهم یازیلر یازلدی کورولدی . افقا هیئت عالییه سی بر محله ثابت اولان هلالک تلغرافله هر طرفه تشیلمی تجویز ایتدی . الحاصل اوزرنده ایچه حرکت فکریه اجرا ایدلش ، کونک مهم مسئله دینییه شکلی آلمش اولدی . بکن رمضانک هلالی حقیقه کی ثبوت شرعی حسابات هیئیه تطابق ایلمش اولدیغنیکی شیوعی اوزرینه توحید افکار محرزلندن عمر رضا بک مسئله به مداخله ایلمه مزی ، فکر و قناعتلری نک اورته یه قونمسی تکلیف ایتمشدی . بونک اوزرینه مسئله نک کرک جهت علمیه سی و کرک جهت شرعییه سی حقیقه کی مطالعاتی بر مقاله به درج ایتمش و توحیدم کوندرمشدم . مساعده اولدیغنی درجه ده اختصار ایدلش اولسنه رغماً بر از اوزونجه دوشمی طولاییسه مقاله نک اوج درت نسخه به درجی ضروری اولدیغنی آکلایلمش و مطالعات علییه بی حاوی بر کاک بر قاج نسخه به تقریقی ایسه تنسب ایتمشدم ، و ایجاب ایدن تفصیلاتک علاوه سیه اولجه ترتیب ایتمش اولدیغنی صرف علمی رؤیت هلال نوطنه تذیل ایدرک رساله شکلده طبع ایتدیرمکی مناسب کورمشدم . اخیراً منتسین عدلیه دن ت ، ط امضاسیه آقشام غزته سنده نام عاجزی به خطاباً بر آچیق مکتوب نشر ایدلدی . مکتوبده ثبوت هلالک حکم هیئتی ایله اولسی حقیقه تشبیهاتده بولنامزلومی تکلیف و درمیان ایدیلیوردی . بومالده وثبوت هلال حقیقه کی انتظامسزلفه بر نهایت ویرلسی تمسینی حاوی بر قاج خصوصی مکتوب دخی آلمشدم . بوتون باحوال قاریسنده مقاله نک تفریحی تسریع ایلمک لازم کلدی . هیچ بر علاوه و تنقیصه اوغراشمسزین حال سابقه نشر ایدیورم . یالکز بونکونه قدر مسئله مزه عائد اولتی اوزره تحدث ایتمش خصوصات حقیقه بر قاج سطرلق ذیل علاوه ایدیه جکم .

* *

— عمر رضا بک افندی به —

(توحید افکارده) « بومشک » عنوانی مقاله عالی لرینی او قودم . شرع ایله علمک ملتب اولدیغنی و هر زمان عامه مسلمینک علاقه دار بولدیغنی بر مسئله مهمه نک تقابلی قالدیره رق ساحه تدقیق و مناقشه به قویبورسکزه اول امرده وظیفه اعتبار یله بی هر کسدن زیاده علاقه دار ایدیه جکی طبعی بولنان بومسئله بی اورنایه قویماکزه و بویابده بیان فکر

شمسی ۱۶ نisan ، بازار ايرتسی کونی اقشامی آيك کورينوب کورينه ميه چکی مسئله سه رجوع ايدم. هلالک رؤيته متعلق کيلوس افقه کوره حساب ايدلمش اولان مقادير هيئه دن استدلال ايديبورز که او اقشام رؤيت هلال کلياً غير ممکندي. بو عدم امکان او قدر متحقق قدر که بونده در قدر شبه و ترده محل بوقدر. عيني قناعتي براز قوزموغرافيا و فزيق معلوماتی حازر بولان قارئلرده توليد ايچون مسئله يی بسيط برايکی برندن ايضاحه چاليشه جنم. شويله که :

هلال يعني قر ۱۶ نisan بازار ايرتسی کونی اقشامی کيلوسده تام اذان وقتی بر درجه بکرمی درت دقیقه ارتفاع مرئی ده بولنه جق ۱۰،۷ یعنی ۱۱ دقیقه صکرده غروب ايدم چکدی. قرک کونشدن اولان بعد زاويه ویسی دخی ۴ درجه ۲۲ دقیقه قدردر. ديگر جهتدن ضخامت هلال نامی ويرديکمز هلالک اورتس سنک قالينلی قرض قر قطر سنک ۰،۰۰۲ سی قدردر که بوکا کوره هلالک اک قالين اولان اورتس سنک مقطعی انجق درت ثانيه لک بر زاويه داخلنده کوره بيله چکز. ويرديکمز شو معلومات اوزرينه بوجه آتی مناقشات اجرا ايديله بيلير:

اولا — بر شيشی درت ثانيه لک زاويه تحتنده کورمک ديمک بر ميلمتر لک قالينلی الی متره اوزاقلندن و يا خود ايجه لکی بر ميلمتره نک يوزده برندن دها اشاعی اولان بر قلی ۰،۴ سانتيمتره مسافه دن سچمک ديمکدر که ناظمی Normal بر کوزک قدرت تفريقه سنک اون بش مثلی مادوننده در. اکر قرک ضیاسی مثلاً زهره کی اولدجه قوتلی اولسه ایدی بشقه درلو دوشونه من ايجاب ايدردی؛ حالبوکه ضیای قر معلوم اولدینی وجهله ضعیفدر؛ (آلبو - Albédo) سی ۱۷ یعنی تقريباً ضیای شمس مواجه سنده بولان آلچی نک نشر ایلدیکی ضیایک عينيدر.

شمسی بولنديغمز بر نقطه دن الی متره اوزاقلنده بزه متوجه و کونشله ضیادار بر سطحک اوزرينه بر ميلمتره قالينلنده تباشيرله بر چیزی چیزمش اولديغمزی فرض ايلر ايسه ک حادثه منک بر ممانلی الیه ايتمش اولديغمزی دوشونه بيليرز. سطح سیا اولسه بيله بو چیز کينک کورولسی قابل دکدر. سطحک رنگی تباشير رنگنه يا قلاشدجه طبيعيدر که چیز کينک کورولسی اولويتله غير قابل اولور. شو مناقشاتدن قائلرک هر حالده بنله برابر استنتاج ايدم چکلرينه قائم که بو قدر ايجه اولان هلال، مرتسم دوشديکی سما مظلم اولسه يعني هلال مثلاً کيجه ياريسي/ فوق الافق بولنسه بيله ينه رؤيت ممکن دکدر.

ثانياً — شمس مرکز اوله رق بیدی سکز درجه لک دائره عظيم قوسيله ترسيم ايدلمش بر دائره داخلنده کی نقاطک شدت ضیاسی قرک شدت ضیاسندن فضله اولدینی کی بوايکی نوع ضیا وصف فزيقيلر بيله ده يکديکيزندن پک فرقی دکدر. بو حالده آشکاردر که بر جسمک نشر ايتدیکی ضیا دها قوتلی ضیا نشر ايدن بر وسط - Milieu دن کچرسه

کوزو کمز. بوندن استنتاج ايديله بيلير که حادثه مزده غروب شمس آننده انجق درت بجق درجه قدر شمسدن اوزاق بولان قر، ايجه بر هلال حالنده دکل، تماماً منور ماهتاب حالنده اولسه بيله کوريله مش.

ثالثاً — نسيمک قدرت بلعيه سی نتیجه سی اجرام سماويه دن هر هانکی برينک افق اوزرنده کی ضیاسنک شدتی سمت رأسده کی ضیاسنک شدتدن ۴۲ دفعه متناقصدر. افقندن بر بجق درجه ارتفاعنده ايسه تخمیناً ۳۵، ۳۶ دفعه تناقص ايدر. ديمک اوليور که غروب آننده هلالنک نشر ايتدیکی ضیا، کونش قارشيسنده بولان بر آلچی بيغينک عکس ايتدريدیکی ضیادن ۳۶ دفعه نقصان اوله جقدر، آشکاردر که بوده رؤيتک عدم امکانی آريجه تحکيم ايدن بر سبب فزيقيدر.

شو بیانات و مضاعف حکم علمی لردن ايجه اکلاشلمش اولسه کرکدر که بازار ايرتسی کونی اقشامی هلالک کورولسی صورت قطعيده قابل دکدر.

بو حالده اکر شاهدلر هلال کوردکلرينه قانع ايسه لر يا بر خيال و يا خود هلال شکلنده اوفق بر سحاب پاره کورمش اولدقلرينی قبول ايتک ايجاب ايدر. شاهدلرک سحاب پاره کورمک صورتيه بر يا کاشلغه دوشمش اولملي پک محتملدر؛ چونکه او اقشام افق غربي ده اراصره دجنه Kumulus بولوطی پارچه لری مشاهده ايديلوردی که دائماً مختلف شکللر آلان بو بولوط پارچه لرینک اوفق بر جزئی هلال شکل ومنظره سی آلايلير.

مسئله منک صفحه علميه سی حقنده بو قدر ايضاحاتی کافی کوره رک صفحه شرعيه سه کچورم.

جمهور اهل شرع هلال رمضان و هلال فطرک ثبوتی رؤيته ، ممکن اوله مدینی صورتده اکال ثابته حصر ايتمشلردر. بو باده استناد ايتدکلری دليل ايسه « اذا رأيتوه ... هلالی کورور ايسه کز اوروج طوتیکز ، تکرار کورور ايسه کز بارام يايکيز . اکر هلال بولوط وامثالی ايله مستور ايسه تقدیر ايدیکز . » حديث شريفدر. اهل شرعک اکثری بوراده کی تقدیری اوتوز کونه ابلاغ ايتک صورتيه تفسير ايتمشلردر. آنلری بو تفسيره سوق ايدن سبب ايسه عين مألده وارد اولان ديگر حديثلرده « تقدیر ايدیکز » مخلنده « اوتوز کون اوروج طوتیکز » ، « شعبانی اوتوزه اکال ايدیکز » ، « اوتوز کونه ابلاغ ايلیکز » جمله لرینک بولتمسيدر. اقلیت تشکیل ايدن ديگر بر قسم اهل شرع ايسه او بر حديثلری مفسر ماهيتنده کورمامشلر ، و منسازل قر و حسابات هيئه طريقه تقدیر ايدیکز معناسنی و برمشلردر . اقلیتک بو اجتهادی « انا امة امية ... بز او قور بازار بر قوم دکز ، نه بازارز ، نه ده حساب ايدرز ؛ شهر يايکرمي طقوز ويا اوتوزدر . »

تفسیرنده بو نقطه به اشارت الی شدر . بو حالده برنجی حدیثه کی تقدیرک حسابات هیئیه ایله تفسیر ایدلسنه ایکنجی حدیثک تعارض ایتمه چکی طبعیدر .

الحاصل متقابل اجتهاد لک دلائل متباقیه سندن قطع نظر رمضانک مبدأ و منتهاسنک تعیینی اهل شرعک اکثریتی رؤیتسه واکال ثلثینه تخصیص الی شدر . اقلیتی ایسه صورت عمومیه ده حسابات هیئیه نتیجه سنی تجویز ایتمشدر . بو اقلیتی تشکیل ایدنلر آراسنده بک مهم ذوات عالیه وارد که مطلع اولدقلرمدن بعضیلرینک اسامیسنی ذکر ایدیورم : ابن شریح ، مطرف بن عبدالله ، ابن قتیبه ، امام سبکی ، ابو عمر القرطبی ، محمد بن مقاتل ، ابن نجیم ، قاضی عبدالجبار ، جمع العلوم صاحبی ، قتیبه المینی صاحبی ، شیخ ابی الرجا ، شیخ قوام الدین کرمانی ، ابن حجر . شونلری ده علاوه ایدیمکه ابن شریح اریجه امام شافعینک ، بر علم هیئت عالمی لیله هلالی تعیین ایدرده او کون سابقالی اولدیغندن رؤیت ممکن اولمزه هلالی اشاعه ایتمه سنک و اوروج طومنه سنک جائز اولدیغنه طرفدار بولندیغنی نقل ایدیورم .

ابو عمر استذکار المذاهبنده بعض کبار تابعینک حسابات نجومیه ایله لیله هلالی تقدیر ایلدکلرینی سویلیور .

امام قسطلانی رخی ایلمک رؤیت حدیثک تفسیرنده حنبلی لک حسابات هیئیه قبول ایلدکلرینی بیان ایلور .

حسابات هیئیه نتیجه سنی قبول ایدن بو ذوات عالیه ایچندن ابن مقاتل و طرفدارانی ارباب هیئندن بر جماعتک اتفاق ایتلمی شرطنی وضع الی شدر . بو حالده ثبوت هلالده اوچ مذهب تعیین ایدیورم دیملدیر: بری اکثریتک مذهبی که ثبوتک رؤیتله تحقیق در . ایکنجیسی امام سبکی و دیگرلرینک مذهبی که معروف بر هیئت عالمک خبر و رسمیه تحقیق ایلیدر . اوچنجیسی ایسه ابن مقاتل و ابن حجر و طرفدارانسنک مذهبی در که هیئت عالمندن بر جماعتک خبر و رسمیه متحقق اولمیدر . بو اوچ مذهبی ان وهبان منظومه سنده شو بولده افاده ایتمشدر :

وقول اولی التوقیت لیس بموجب

وقیل نعم والبعض ان کان یکثر

« اهل توقیت یعنی ارباب هیئتک سوزی ثبوت هلالده معتبر دکلدر . بر قسم دیدی که معتبردر . بعضیسه دیدی که چوق اولور لسه معتبردر . » قالدیکه بالحا اب رؤیت هلال غیر ممکن بولندیغنی حالده ، بو کونکی مسئله مزده اولدیغنی کبی ، هلالی کوردیکنه شهادت ایدن بولنورسه املم سبکی به کوره نتیجه حساب قطعی اولدیغندن شاهد رد اولنور . ابن حجره کورده اهل حسابک اتفاقی وار ایسه ردی جهته کیدیلیر . ایشته واقف اوله بیلدیکم اقوال فقها مختصراً بوندن عبارتدر . ذکر ایلدیکم فقهایه دقت ایدیلیرسه کوریلور که بونلرک بر قسمی اهل

حدیث شریفه معارض کوریلورک اکثریت وبالخاصه متأخرین طرفندن رد و جرح ایلمک ایسته نلشدر . بالطبع اقلیت بویکی حدیث آراسنده بر تعارض کورماشدر . چونکه ایکنجی حدیث حساب و کتابی نهی ایتمش دکلدر . بلکه انکه مأمور اولمدیغیزی بیاندیر . المده کی کتب احادیثه ایکنجی حدیثک موردی حقتده بر شیده تصادف ایدمدم . اکر مورد حدیث معلوم اولسه ایدی معنای حدیثک تمامیه منضم اوله جنی طبعی ایدی . دیگر طرفدن آشکاردر که بو حدیثک رؤیت هلال ایله بر مناسبت ظاهره سنی بو قدر ، حکمنی عام قبول ایتک ایچونده قرینه مانعه وارد ؛ ایدی قوتلی بر قناعته ادعا ایدیله . بیلیرکه بو حدیث شریف آنجق جاهلیت عربک قوللاندیغنی و مسلمانلک رد ایلدیگی اصول تقویمی نهی ایله مشدر . شو ادعای تشریح ایچون ایضاحات آتییه ویرمه کجور اولورم . شویله که : جاهلیت عرب ، اسلامدن ایکی عصر اول صرف قری اولان و رؤیت اوزرینه مؤسس بولنان اصول تقویملرینی براقرق حج موسمنی واکا مربوط اولان تجارت زمانلرینی دانما سیر و سفره مساعد بر موسمه کتیرمک فکریله عربستانده کی کلدانی بقایاسیله عبرانی و اسرائیلی لک قوللاندقلمی تقویم نیرینی « clendrier Luni-solaire » یعنی الیوم تقویم عبرانی و یاخود تقویم موسوی دینلان اصول تقویمی قبول ایلشدردی . و اوله استعمال ایتدکلری اسامی شهروری آتورق برینه بو کون قوللاندیغمز شهر عربیه اسامیسنی وضع ایتشدردی . بو تقویمک اسامی هراوچنجی سنه نهایتده بر آی کبس ایتک یعنی اوچنجی سنه به بر ای زیاده ایتک ویکرمی بر سنه بو طرزده دوام ایتک ، یکرمی دردیجی سنه نهایتده ایکی آی کبس ایتک در که بو صورتله عرب ایلرینک مواسمه کوره موقعلری محافظه ایدیلش اولوردی . و کبس ایدیلان بو آیلزه « شهر نسیته » نامی ویریلردی . فقط بو اصول شهر قریه نی تمامیه شمسه کوره تثبیت ایدمدیکندن انی ده بر طاقم قاریشیق حسابلرله تصحیح ایلرلردی . الیوم موسوی لک ایام دینه سیله خریستیانلرک پاسقاله و بوکا مربوط اولان ایام دینه متحوالرینک تابع بولندیغنی بو اصول تقویمی حساب ایتک بو کون بیله بزم ایچون اولدجه مشکلاتی داعیدر . عربلر بالطبع بو اصول تقویمی تطبیق ایدمدیلر ؛ بوتون بوتون مشوش و ایچندن چیقلماز بر شکله صوقدیلر . هرشیده بساطت اوزرینه مؤسس اولان وناس اوزرینه کلفت زانده تحمیل ایتیمان مسلمانلق بو اصول تقویمی « ان عدة الشهور » ، « انما النسئی ... » ایتلریله منع ایلدی .

ایشته شو ایضاحات ، حدیثک حساب و کتابه صیغیان . بو اصول تقویمی منع صدندده ایراد بیورلمش اولمسی و آنف لک کر ایکی آیت کریمه نک مفسری بولونمسی حقتده کی ادعای سابقه مزنی تحکیم ایلمسه کر کدر . امام قسطلانی بخاری شرحنده (ان عدة الشهور) آیت کریمه سنک

دوغری سوروکله بن - بوتردانی آوروپانک تشکیلاتنده ، تلقیاسنده آرامق ایجاب ایدر .

هر نه قدر ثروت وسامان یکنظرده کوروله چک قدر بارزومنجلی ایسهده حقیقت حالده بر قسم خلقت رفاہ ایله یشامقده اولسنه مقابل دیگر طرفده بیوک بر اکثریت سفالته کینه بیلیمکده در . سرمایہ ، متوسط وعوام صنفلرینه قارشی بک ظالم بر وضعیت آلمشدر . حرب عمومیده اک چوق تلفات ویرن ، اک بیوک سفالتی چکن خلق یرینه هر مملکتده سرمایہ دارلر برلقمه کمک بدلنی مشکلاتله تدارک ایدہ بیلن اکثریتی صومقده تردد ایتمه مشلدر . بانقلرده طویلانان ملیونلر ، قاصه لرده بریکن فقط محدود ومعین اشخاصه عائد اولان ثروتلر کلمسہ نیک نه قارتی دوپورمش ، نهده جمعیت ایچون مثبت بر فائده تأمین ایدہ بیلیمشدر .

غرب صوک عصر ظرفنده تدریجی بر انحلال وسقوطه دوغری ایلرولیوردی . حرب عمومی بو حرکتی تسریع وتشدید ایتدی . هریشی عصرلردنبری مادیاتله ، ثروت وقوتله اولچن آوروپا اقوامی مجادله عمومیه نتیجه سنده قوته ، مادیاتله اک بیوک موقعی ویردیلر . اوقدرکه ، بوکون هرشی قوت و ثروتک تحکمی آلتنده اسپر برشکلیدن عبارتدر . حیاتده معیار ، قیمت ومعزایای ذاتیهدن زیادہ مالک اولدینی آلتون درجه سی ؛ هیأت اجتماعیهده مدار تمیز ، سجایای ملیه ، ملتک معنوی قیمتلری دکل ، مالک اولدقلری وسائط تخریبیه وقوت مقدارندن عبارت ظن اولونیور . ایشته بشریت ایچون اک بیوک بر آفت اولان بو ذهنیتدرکه ، وجدانی ، معنوی نه قدر وجهلر وار ایسا کافه سنی خشین بر مادیاتله چیکنمش ، فضیلتلری ، معنویاتی تاریخی کمالر میانه انتقال ایتدیرمشدر . بو نتیجه نه غرب هیأت اجتماعیه سی اساساً بذاته ایضار ایدلش بولونیوردی . چونکه : محیطک تلقیاسنه نظراً لوازم مدنیهدن ، امور مباهدن عد اولونان ایچکی ، قسار ، فحش وجدانلری یالکیز مادیاتله اوقدر قارشی قارشی بر اراقتدی که روحک حساسیتی ، حرص وشهوتک آتشلری ایچنده فادروملش فضیلتلرک تفهمه ، اخلاقیاتک انکشافه مساعد شعوری بر مراقبه نه امکان ونهده زمان قالمشدی . ده بوکا صنوف اجتماعیه آراسنده کی عدم انسجام ومحبت انضمام ایدجه بحران اجتماعی اک صوک درجهیه واصل اولدی . قوتک تحکمی خلق اوزرنده هر شیئک یالکیز مادیاتله قابل حصول اولدینی ذهابی تولید ، بوکا مقابل معنویاتله قارشی لاقیدی وعدم اعتمادی تشدید ایلدی .

قوت و ثروتک اسارتی آلتنده اویوشان مفکرلر ، عصرلرک مد و جزیرنی تعقیب ایدن بیکلرجه امثال تاریخیهدن ، نه قدر قوتلرک ، ثروتلرک نام ونشانیلری بیله قالمه دیغندن متنبه اوله جق بر قابلیت ابراز

ترجیحیدن ، بر قسمی ده اهل اختیاردن ومتقدمین کبار فقهادندر . ایچلرنده متأخریندن کیمسه لر یوق کیدر . بالعکس متأخریندن بعضیلری بو ذواتک سوزلرینی رد و جرح ایله اوغراشوب طور مشلدر .

حق ۱۲۴۰ سنه سنده شامده طبق مسئله حاضرریه مائل بر مسئله تحوت ایلمش وشام علمای شافعیه سنک نتیجه حسابنه طرفدار اوللری اوزرینه عصر اخیرک فقیه اعظمی ومحقق شهری ابن عابدین مرحومک رؤیت هلال حقنده تألیف ایتدیکی رساله مهمهده معارضلرینه بک شدتلی هجوم ایلمش وحساب طرفدارانی فقهانک اقوالنی ضعیف دوشورمهک چالیشمشدر .

کلبوی مرحوم تسالیایکیشهرنده قاضی ایکن شیخ الاسلامدن اولدینی شدیدالمال بر تذکره اوزرینه منزولاً وفات ایلمش اولدینی معلومدر . پدرم مرحوم بو تذکره کلبویسنک شوال غره سنی اثبات ایله شاهدلرک شهادتی ، رؤیتک ممکن اوله مینه جنی حقنده کی کندی حساباتنه استناداً رد ایلمش اوزرینه یازلمش شدید توخیجات وتنفیداتی محتوی اولدینی بوندن متأراً وفات ایلدیکنی وبالآخره بیکیشهر مسلمی طرفندن شاهدلر تصدیق ایدیلرک فی الحقیقه ، یالان یر شهادت ایتمش اولدقلرینک اعترافلری نتیجه سی آکلاشدیغنی نقل ایشدی .

رصدخانه مدیری و دارالفنون هیئت مدرس

محمد فطین

اجتماعیاتده غربیلر و بوزغری بیلر

لایبک - عصر بک

بعض حادثات وارددرکه غزته لریک منسی بر کوشه سننده قالدیغی نظر دقتی حلب ایتمز . فقط جهانشمول اهمیت حازدرلر . قارنلرک هرکون بشقه بر شکلده قارشولاشدقلری خبرلر میاننده ، آلمانیاده خلق سرمایهدارلر هجوم ایتمش ، رورده یغما کرلک ، انکلترهده ایسزلیک ، فرانسهده سوسیالیستلرک خط حرکتی ، روسیهده اعداملر ، ایتالیاده سوسیالیستلرک الح ، کی بر جوق سر لوجهلر جهانده هر حالده طیبی اولیان بر طاقم وقایعک جریان ایتمکده اولدینی احساس ایدیور . هر حرکتک عدم ممنونیت ، عدم رفاہ ، شرائط اجتماعیه نیک آهنگسزلیکی ، عدالتک استقرارسزلیغی نتیجه سنده حصوله کلدیکی بالتجربه آکلاشلمش اولدیغندن آوروپاده ، قوت ، ثروت وظاهری رفاہه رغماً صنوف اجتماعیه آراسنده بر غلیان ، بر تشوش ، الحاصل بر فوق العاده لک باشلامشدر دینیله بیلیر . عجباً بوسقوطی تنبه ایدن اسباب نه لردر؟ کمال عبرتله تدقیقی وظینه عد ایتدیکنمز - غربی اندراسه